

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
ІСТОРІОГРАФІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта
Рік навчання: 1. Семестри 1. Рік вступу: 2024
Форма навчання: денна, заочна

Галузь знань:
01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність:
012 Дошкільна освіта
Освітній рівень:
бакалавр

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра дошкільної освіти Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова Викладач: Шулигіна Раїса Андріївна, професор, кандидат педагогічних наук, доцент Інформація про викладача на сайті кафедри: https://kdo.pf.udu.edu.ua/sklad-kafedri Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=O_s-oJYAAAAAJ&hl=uk E-mail: r.a.shulyhna@npu.edu.ua											
I. Основна мета / цілі навчання	ознайомлення студентів з основними закономірностями розвитку історико-педагогічних явищ в теорії і практиці дошкільної педагогіки, здобутками вітчизняної та зарубіжної дошкільної педагогіки, підготовка кваліфікованих фахівців в галузі дошкільної освіти, здатних до практичної професійної діяльності, здійснення самостійних досліджень з проблем навчання і виховання дітей на основі методу конкретно-історичного підходу до явищ минулого на різних його етапах та сучасності.											
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна: обов'язкова Цикл: професійної підготовки Шифр у навчальному плані: ПП2.02											
III. Обсяг навчальної дисципліни	<table border="1"><tr><td>Кількість кредитів</td><td>3</td></tr><tr><td>Заальна кількість годин</td><td>90</td></tr><tr><td>Лекційні заняття</td><td>18</td></tr><tr><td>Семінарські /практичні заняття</td><td>16</td></tr><tr><td>Самостійна робота</td><td>54</td></tr></table>	Кількість кредитів	3	Заальна кількість годин	90	Лекційні заняття	18	Семінарські /практичні заняття	16	Самостійна робота	54	
Кількість кредитів	3											
Заальна кількість годин	90											
Лекційні заняття	18											
Семінарські /практичні заняття	16											
Самостійна робота	54											
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Змістовий тематичний модуль 1. Історія західноєвропейської педагогічної думки в контексті дошкільного виховання Тема 1.1. Історія дошкільної педагогіки як галузь наукового пізнання. Антична педагогіка. Виховання і навчання в епоху Середньовіччя. Тема 1.2. Педагогічна думка про дошкільне виховання у Європі в епоху Відродження та Реформації. Тема 1.3. Педагогічні думки про дошкільне виховання у спадщині педагогів Західної Європи (XVII-XVIII ст.) та становлення суспільного західноєвропейського дошкільного виховання (XIX ст.) Тема 1.4. Зарубіжні педагогічні концепції дошкільної освіти XX-XXI століття. Європейська освіта нового часу. Змістовий тематичний модуль 2. Історія і практика розвитку суспільного дошкільного виховання на українських землях Тема 2.1. Традиційне виховання дітей в дохристиянський період, освіта та педагогічна думка Київської Русі. Тема 2.2. Освіта і педагогічна думка епохи Відродження України (XVI-XVIII ст.) та у складі двох імперій (XVIII-поч. XX ст.) Тема 2.3. Уроки XX століття: шлях до національної системи освіти Тема 2.4. Сучасні тенденції розвитку дошкільної освіти у незалежній Україні. Тема 2.5. Альтернативні технології та авторські програми в системі сучасної дошкільної освіти.											
IV. Результати навчання	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов ПН-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний освітній простір закладу дошкільної освіти.											

	<p>ПН-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.</p> <p>ПН-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p>
<p>V. Порядок та критерії оцінювання</p>	<p>Форми і методи поточного контролю:</p> <p><u>Поточний контроль.</u> Тематичні експрес-опитування (усні та письмові), реферативні доповіді, творчі й репродуктивно-пошукові самостійні роботи (групові проєкти, презентації, есе, тренувальні тести, модульні контрольні роботи).</p> <p><u>Підсумковий контроль:</u> Залік у I семестрі</p> <p>Важливі зауваги! Контроль у формі заліку передбачає: – виконання студентом (-ми) самостійно або під керівництвом викладача тематичних контрольних завдань на основі вивченого програмного матеріалу (накопичувальні кейси). – демонстрацію студентом (-ми) набутих компетентностей крізь призму підсумкових тестів або захисту тематичного проєкту з використанням мультимедійних засобів та інших засобів візуалізації (PowerPoint, відео, колаж тощо) на засадах відкритості й прозорості.</p> <p>Критерії оцінювання: <u>Під час усних відповідей:</u> повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість, емоційність та аргументованість; звертання до основної та додаткової літератури: підручників, навчальних посібників, періодичних (фахових) видань тощо; використання цитат, афоризмів, думок авторитетних вчених та ін.; аналітичне міркування, вміння робити порівняння, висновки. <u>Під час виконання письмових (тестових) завдань:</u> повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи; підготовка матеріалу за допомогою мультимедійної техніки, різних технічних засобів (слайдів, таблиць, схем, діаграмних рисунків тощо).</p> <p>Рівень відповідності критеріям: Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми освітнього компонента, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності. Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно. Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово. Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з освітнього компонента, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу. Незадовільний рівень: 35 – 59 балів – з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з освітнього компонента, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів – з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.</p>
<p>VI. Політика курсу</p>	<p>Політика курсу ґрунтується на засадах академічної доброчесності, педагогічної етики та визначається системою вимог, які висуваються до здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова.</p> <p>Проведення консультацій. Консультації проводяться за графіком кафедри: <u>щовівторка після третьої та четвертої пар.</u> Про потребу в консультації здобувач повідомляє викладача напередодні. Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після проведеного заняття, на якому воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт/завдань (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може бути знижена. Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами: – тематичні експрес-опитування (усні та письмові) – 1-3 бали;</p>

	<p>– реферативні доповіді – 3 бали; – творчі й репродуктивно-пошукові самостійні роботи (проекти, презентації, есе) – 3-5 балів; – тестові модульні контрольні роботи – 10 балів.</p>
<p>VII. Основні Інформаційні ресурси</p>	<p>Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle: https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1604</p> <p>Основні інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Збруєва А. А., Рисіна М.Ю. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: Навч. посібник. Суми: Сум. ДПУ, 2000. 2. Кравець В. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль, 1996. 436 с. 3. Левківський М. В. Історія педагогіки: Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 190 с. 4. Українська педагогіка в персоналіях: Навч. посібник у 2-х кн. / За ред. О. В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. Книга 1. 624 с.; Книга 2. 552 с. 5. Улюкаєва І. Г. Історія суспільного дошкільного виховання в Україні: Навч. посібник. 2-е вид., доп. Донецьк: ТОВ «Юговосток, Лтд», 2008. 231 с. 6. Улюкаєва І. Г. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: Навчальний посібник / Упорядник Улюкаєва І. Г., за заг. ред. Улюкаєвої І. Г. 2-е вид., доп. Донецьк: ТОВ «Юговосток, Лтд», 2008. 213 с. 7. Улюкаєва І. Г. Історія дошкільної педагогіки: підручник. Київ: Слово, 2016. 424 с. 8. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки: Навчальний посібник / Від упорядників, вступні нариси та упорядкув. З.Н. Борисової, В.У. Кузьменко; За заг. ред. З.Н. Борисової. Київ: Вища школа, 2004. 511 с. 9. Шулигіна Р.А. Виховання духовно-моральних цінностей особистості як суспільно-освітній пріоритет. Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в ХХІ столітті: міжнар. період. зб. наук. пр. / за заг. ред. В. П. Бабица, Ю. Д. Бойчука, Л. С. Рибалко, О. М. Хвостиченка. Харків: ВННОТ, 2022. Вип. 4. 904 с. С. 879-883. <p>Допоміжні інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Квінтіліан М.Ф. «Про виховання оратора» / Коваленко Є.І., Белкіна Н.І. Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія: Навчальний посібник / Заг. ред. Є.І. Коваленко. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 48-57. 2. Слободянюк Т. Б. Становлення та розвиток професійної підготовки фахівців з дошкільного виховання в Україні (кінець ХІХ – початок ХХ століття): Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / НПУ ім. М. П. Драгоманова. Київ: 2000. 20 с. 3. Русова С. Ф. Теорія і практика дошкільного виховання. Прага: Укр. громад. вид. фонд, 1924. 123 с. 4. Сухомлинська О. В. Історія педагогіки як наука і як навчальний предмет: актуальні проблеми. Шлях освіти. 2003. №1. С. 39-73. 5. Хрестоматія з історії вітчизняної педагогіки / О.В. Васюк, І.В. Сопівник. Київ: ДАКККіМ, 2010. 600 с. 6. Шулигіна Р. А., Довбня С. О. Картина світу – складова формування світогляду раннього дитинства: філософсько-психолого-педагогічний контекст Інноваційні освітні технології в системі неперервної освіти: від дошкільної освіти до освіти дорослих (вітчизняний і світовий досвід упровадження): Зб. нау пр. (за матеріалами Міжнар. наук. - практ. конф. 20 березня 2024 року, м. Київ, Україна) / за заг. ред. Т. О. Олефіренка, Г. Г. Цветкової, Л. В. Барановської. Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2024. С. 50-59. 7. Шулигіна Р. А. Методичні рекомендації до підготовки та оформлення курсових робіт з Історії дошкільної педагогіки. Методичні рекомендації до підготовки та оформлення курсових робіт з Історії дошкільної педагогіки. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. 44 с. <p>* Періодичні видання: «Дошкільне виховання», «Вихователь – методист дошкільного закладу», «Палітра педагога», «Психолог дошкільця», «Педагогіка толерантності»</p> <p>* Офіційні інформаційні ресурси: http://www.kmu.gov.ua/control/ – Урядовий портал; http://www.mon.gov.ua/ Міністерство освіти і науки України http://www.osvita.org.ua/ – Освітній портал</p> <p>* Довідкові інформаційні ресурси: http://www.ednu.kiev.ua/index_u.htm – Освітня мережа України</p> <p>* Тематичні інформаційні ресурси: http://ped.sumy.ua/ – Українська педагогіка</p>